

จากตารางพบว่า เจ้าหน้าที่สถานีนอนามัย เป็นเพศหญิงร้อยละ 79.7 เพศชายร้อยละ 20.3 จะเห็นว่าเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เกือบ 4 เท่า ช่วงอายุที่มากที่สุด อยู่ระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 42.2 น้อยที่สุด อายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 7.8 ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 57.8 รองลงมาคือ อนุปริญญา ร้อยละ 25.0 นอกนั้นอีกร้อยละ 17.2 จะเป็นผู้ที่จบประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าสถานีนอนามัย และพยาบาลวิชาชีพ ร้อยละ 23.4 รองลงมาเป็นคนงาน (พนักงานทำความสะอาด) ร้อยละ 21.9 นอกนั้นจะเป็น

เจ้าพนักงานสาธารณสุข, นักวิชาการสาธารณสุข และทันตภิบาล ประสบการณ์ในการทำงาน อยู่ระหว่าง 1-5 ปีมากที่สุด ร้อยละ 37.5 รองลงมาคือช่วงระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 28.1 ส่วนการผ่านการอบรมเรื่องการติดเชื้อ เคยผ่านอบรมร้อยละ 64.1 จำนวน 1 ครั้งมากที่สุด คือร้อยละ 75.6 และไม่เคยอบรมเลย ร้อยละ 35.9 จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ในสถานีนอนามัยเป็นผู้หญิงส่วนมาก ประสบการณ์ส่วนมากไม่เกิน 5 ปี และรองลงมาคือกลุ่มที่ทำงานมาประมาณ 11-15 ปี เจ้าหน้าที่ส่วนมากเป็นผู้ที่จบปริญญาตรี และมีเจ้าหน้าที่ที่เคยผ่านการอบรม มากกว่าไม่เคยอบรม 2 เท่า

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการประเมินการป้องกันควบคุมการติดเชื้อ ในสถานีนอนามัย จำแนกตามรายด้าน

องค์ประกอบจำแนกตามรายด้าน	ก่อน		หลัง		T	P
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์	10.64	3.78	16.87	2.12	-12.58	.000
2. การจัดองค์กรและการบริหาร	10.39	2.71	16.03	2.16	-15.51	.000
3. การจัดทรัพยากรบุคคล	5.10	1.49	8.01	1.25	-13.40	.000
4. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล	10.31	2.83	15.76	2.28	-11.96	.000
5. วิธีปฏิบัติ	8.26	2.26	12.56	1.71	-14.55	.000
6. กระบวนการดำเนินงาน ในหน่วยงานที่ท่านปฏิบัติงาน	17.60	4.77	25.85	3.21	-14.60	.000
7. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพในหน่วยงานของท่าน	8.21	2.23	12.21	1.51	-13.65	.000
องค์ประกอบโดยรวม	70.54	16.76	107.32	11.78	-15.56	.000

ผลการศึกษาการประเมินการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ จำแนกรายด้านตามองค์ประกอบ พบว่าคะแนนเฉลี่ยในเรื่องการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในภาพรวม ก่อนประเมินเท่ากับ 70.54 หลังการประเมินเท่ากับ 107.32, และจำแนกตามรายด้านได้ดังนี้ ด้านการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย ก่อนประเมินเท่ากับ 10.39 หลังการประเมินเท่ากับ 16.87 ด้านการจัดองค์กรและการบริหาร ก่อนประเมินเท่ากับ 10.39 หลังการประเมินเท่ากับ 16.03 ด้านการจัดทรัพยากรบุคคล ก่อนประเมินเท่ากับ 5.10 หลังการประเมินเท่ากับ 8.01 ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ก่อนประเมินเท่ากับ 10.31 หลังการประเมินเท่ากับ 15.76 ด้านการวิธีปฏิบัติ ก่อนประเมินเท่ากับ 8.26 หลังการประเมินเท่ากับ 12.56 ด้านกระบวนการดำเนินงาน ก่อนประเมินเท่ากับ 17.60 หลังการประเมินเท่ากับ 25.85 ด้านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพใน หน่วยงานของท่าน ก่อนประเมินเท่ากับ 8.21 หลังการประเมินเท่ากับ 12.21 เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยของการประเมินโดยภาพรวมก่อน และหลังมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นกัน ดังแสดงในตารางที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับไกรวรรณ พิมพ์พงษ์ (2544)² ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลศรีรัตนะ พบว่าองค์ประกอบด้านป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล มีความคิดเห็นก่อนและหลังการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อภิปรายผล

ผลการประเมินสภาพการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในสถานอนามัย พบว่า โดยภาพรวม ก่อนการประเมินประชากรที่ศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 70.54 หลังการประเมินเท่ากับ 107.32 เมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมก่อน และหลังได้รับการประเมินมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .000$) และเมื่อได้นำแนวทางปฏิบัติที่ทางคณะกรรมการนิเทศงาน การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อไปใช้ในสถานอนามัย พบว่าเจ้าหน้าที่มีความเข้าใจมากขึ้น เข้าใจ

ในเรื่องนโยบายเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การจัดการองค์การ การจัดการทรัพยากร การพัฒนาทรัพยากร วิธีปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานในหน่วยที่ตนเองปฏิบัติอยู่ รวมทั้งร่วมกันจัดทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพของหน่วยตนเอง

เมื่อจำแนกรายด้านการประเมินสภาพการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อตามองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน จะพบว่าคะแนนเฉลี่ยด้านการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ ก่อนได้รับการประเมิน 10.64 หลังได้รับการประเมินเท่ากับ 16.87, ด้านการจัดองค์กรและการบริหาร ก่อนได้รับการประเมินเท่ากับ 10.39 หลังได้รับการประเมินเท่ากับ 16.03, ด้านการจัดทรัพยากรบุคคล ก่อนได้รับการประเมินเท่ากับ 5.14 หลังได้รับการประเมินเท่ากับ 8.01, ด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ก่อนได้รับการประเมินเท่ากับ 10.31 หลังได้รับการประเมินเท่ากับ 15.76, ด้านการปฏิบัติ ก่อนได้รับการประเมินเท่ากับ 8.26 หลังได้รับการประเมินเท่ากับ 12.56, ด้านกระบวนการดำเนินงาน ในหน่วย ก่อนได้รับการประเมินเท่ากับ 17.60 หลังได้รับการประเมินเท่ากับ 25.85, และด้านกิจกรรมพัฒนาคุณภาพในหน่วยงาน ก่อนได้รับการประเมินเท่ากับ 8.21 หลังได้รับการประเมินเท่ากับ 12.21 ทั้ง 7 ด้านเมื่อทดสอบความแตกต่างทางสถิติพบว่าคะแนนเฉลี่ย ก่อนและหลังได้รับการประเมิน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 7 ด้าน และสอดคล้องกับ รัชนก อัจฉรา³ (2545) ที่ได้ทำการศึกษา การพัฒนาระบบบริหารงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลหล่มสัก พบว่า คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานห้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งด้านบริการ ด้านบุคคล ด้านอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งด้านปฏิบัติ

กล่าวได้ว่า การดำเนินการประเมินสภาพการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในสถานอนามัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนการประเมิน เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ของตน ขาดแนวทางในการทำงานอย่างเป็นมาตรฐาน แต่หลังจากที่ได้รับการประเมินและจัดทำคู่มือให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

มีแนวทางร่วมกัน และนำไปใช้ร่วมกัน พบว่า เจ้าหน้าที่ทุกระดับมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีคู่มือหรือแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร และบุคคลผู้ปฏิบัติ ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางร่วมกันด้วย และที่สำคัญ ควรมีการจัดระบบนิเทศติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง ชูศรี เมฆหมอก⁴ (2543)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำคู่มือการปฏิบัติงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ เป็นแนวทางไปใช้กับสถานีนอนามัยอื่นๆได้
2. ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในสถานีนอนามัยทุกระดับเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ
3. ควรนำแนวทางในการประเมิน ไปใช้กับการประเมินงานอื่นๆ เช่น งานบริการผู้ป่วยที่มารับบริการ ในสถานีนอนามัย เป็นต้น

บรรณานุกรม

1. ชญานิศ นัยพินิจ. การพัฒนาระบบการดำเนินงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลสิรินธรจังหวัดขอนแก่น. ปริญญานิพนธ์. กศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2549.
2. ไกรวรรณ พิมพ์พงษ์. การพัฒนารูปแบบการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อใน โรงพยาบาล ศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ. ปริญญานิพนธ์. กศ.ม.ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
3. รัชนก อัจฉรา. การพัฒนาระบบบริหารงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ปริญญานิพนธ์. กศ.ม.ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.
4. ชูศรี เมฆหมอก และคณะ. (2543). ผลการดำเนินงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี. วารสารกองการพยาบาล, 27(1), 33-42.

